

Projekt protokołu z XXXIII posiedzenia Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, które odbyło się w dniu 9 września 2020 br. (posiedzenie w formule on-line).

I. Otwarcie posiedzenia, głosowanie nad podjęciem porządku obrad

Posiedzenie Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 odbyło się dnia 9 września 2020 r. w formule zdalnej przez platformę ZOOM. W posiedzeniu wzięło udział 27 osób z prawem do głosowania oraz stali zastępcy i obserwatorzy oraz przedstawiciel Komisji Europejskiej – Pan Paweł Olechnowicz.

Obradom w zastępstwie Przewodniczącego Komitetu Monitorującego RPO WD 2014-2020 przewodniczyła – Pani Magdalena Bednarska – Wajerowska – Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich, która powitała przybyłych gości. Pani Dyrektor podziękowała za aktywny udział we wszystkich głosowaniach obiegowych, które odbywały się w ostatnich miesiącach. Podkreśliła, że dzięki zaangażowaniu Członków KM udało się zatwierdzić wiele ważnych uchwał, w tym między innymi tych, które kierowały bezpośrednie wsparcie na walkę z COVID 19. Następnie poinformowała, że w ostatnich miesiącach do składu Komitetu dołączyli nowi członkowie:

- Pani Katarzyna Płoszaj – Mazurek – przedstawiciel Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
- Panie - Anita Wesołowska i Marta Leśniak – przedstawicielki Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej
- Pan Marcin Szewczak – przedstawiciel Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy
- Pan Tymoteusz Myrda – przedstawiciel IZ RPO, zastępca Przewodniczącego Komitetu

Prowadząca obrady wyjaśniła, że sposób głosowania podczas dzisiejszego posiedzenia będzie inny niż dotychczas, ponieważ nie ma możliwości wykorzystania systemu do głosowania. Osoby, które będą chciały zgłosić sprzeciw lub wstrzymać się od głosu, będą mogły zgłosić ten fakt na czacie, w momencie, gdy to pytanie zostanie zadane tuż przed głosowaniem. W przeciwnym razie, tj. w przypadku braku sprzeciwu lub wstrzymania się od głosu, wszystkie głosy zostaną uznane za aprobatę. Pani Dyrektor uprzedziła również, że w momencie, gdy podczas dzisiejszego posiedzenia nastąpi brak kworum (np. z przyczyn technicznych podczas spotkania), wówczas bezpośrednio po spotkaniu zostanie uruchomiony tryb obiegowy, aby zatwierdzić dzisiejsze uchwały.

II. Głosowanie nad podjęciem uchwały w sprawie przyjęcia protokołu z XXXII posiedzenia Komitetu Monitorującego RPO WD

Przedmiotem głosowania był protokół z posiedzenia grudniowego i był już konsultowany z Państwem w marcu, jednak dopiero dziś zostanie formalnie zatwierdzony. Do treści protokołu nie wniesiono uwag.

Uchwała przyjęta jednogłośnie.

III. Omówienie Sprawozdania rocznego z realizacji RPO WD 2014-2020 za rok 2019, w tym informacja o dolnośląskim wkładzie z funduszy UE w walce z COVID-19 – prezentacja stanowi załącznik do protokołu. Sprawozdanie szczegółowo omówiła prowadząca obrady – Dyrektorka Magdalena Bednarska-Wajerowska.

Pytania/uwagi:

1. **Pan Paweł Olechnowicz – przedstawiciel Komisji Europejskiej** – pogratulował bardzo dobrych wyników, w szczególności jeśli chodzi o certyfikację. Pochwalił również działania wspomagające walkę ze skutkami pandemii, szczególnie w projektach w zakresie EFRR. Podkreślił, że zakup wszystkich sprzętów z pewnością pomógł służbie zdrowia. Odniósł się także do konkursu organizowanego przez Dolnośląską Instytucję Pośredniczącą w ramach Działania 1.5 D, gdzie wyraził aprobatę dla wskazania konkretnego katalogu przedsiębiorców, którzy mogą skorzystać ze wsparcia skierowanego na walkę z pandemią. Zwrócił też uwagę, że sytuacja, która miała miejsce przy pierwszym naborze w ramach Działania 1.5 D *Rozwój produktów i usług w MŚP Środki przeznaczone na wsparcie przedsiębiorstw dotkniętych skutkami epidemii COVID-19*, tj. awaria serwerów w momencie startu konkursu, pokazała m.in., że zainteresowanie tego typu naborem było ogromne. Mogło to spowodować duże niezadowolenie wnioskodawców, którym nie udało się o czasie złożyć wniosków. Sugestią Komisji Europejskiej jest, aby w przyszłości unikać takich sytuacji. Stąd zalecenie, aby to nie szybkość czy czas przeznaczony na złożenie wniosku (czyli kto pierwszy) decydowały o otrzymaniu dofinansowania, tylko obiektywne kryteria, najlepiej punktowe lub wyższe warunki dostępowe. KE stoi też na stanowisku, że preferencje powinny być skierowane bardziej w kierunku instrumentów zwrotnych z możliwie odległym momentem spłaty i korzystnym oprocentowaniem, aby zmniejszenie obciążenia administracyjnego zachęcało wnioskodawców do korzystania z tego typu wsparcia. Dobrze byłoby w ewentualnych przyszłych konkursach opartych na spadku obrotów - jeśli IZ takie przewiduje - rozważyć wprowadzenie kryteriów punktowych lub też zastanowić się

nad wprowadzeniem konieczności utrzymania działalności przez okres dłuższy niż trzy miesiące i utrzymania zatrudnienia przez ten okres.

Pan Paweł Olechnowicz zaznaczył, że omawiana sytuacja i zalecenia dotyczą nie tylko Dolnego Śląska, ale też innych województw.

Dyrektor Magdalena Bednarska –Wajerowska wyjaśniła, że akurat w przypadku Dolnego Śląska powodem awarii systemu nie był „wyścig z czasem” wnioskodawców, czyli blokada ze względu na dużą ilość chętnych w jednym momencie. Serwer został uszkodzony i nie przyjął żadnego wniosku tego dnia, dlatego nabór powtórzono i wówczas przewidziano nowe rozwiązania techniczne dotyczące składania wniosków, gdzie najpierw – w I etapie trwającym od 13 do 28 lipca wnioskodawcy mieli możliwość przygotowania wniosków w generatorze , a następnie w II etapie, tj. od 20 do 22 lipca (albo do momentu przekroczenia 150% alokacji przewidzianej na nabór) odbyło się przesyłanie wniosków za pomocą specjalnej aplikacji do Dolnośląskiej Instytucji Pośredniczącej

Pani Dyrektor podkreśliła, że zdecydowanym sukcesem tego konkursu jest jednak to, że niemal wszyscy przedsiębiorcy, którzy spełnili kryteria, otrzymali dofinansowanie.

W odpowiedzi na pytanie, które pojawiło się na czacie (zgłoszone przez Pana Marka Obrębalskiego) wyjaśniła, że IZ RPO nie przewiduje kolejnych konkursów dla tej branży. Zachęciła natomiast do zainteresowania się instrumentami zwrotnymi.

Pan Jerzy Michalak – Dyrektor Dolnośląskiej Instytucji Pośredniczącej potwierdził słowa Pani Dyrektor.

IV. Głosowanie nad podjęciem uchwały w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania rocznego z realizacji RPO WD 2014-2020 za rok 2019

Głosowanie odbyło się w sposób, który został przedstawiony członkom na początku spotkania. Wszyscy obecni członkowie opowiedzieli się jednogłośnie za zatwierdzeniem Sprawozdania

Uchwała przyjęta jednogłośnie.

V. Informacja o propozycjach zmian w kryteriach wyboru projektów w zakresie EFRR do:

- **Poddziałania 1.5.2 Rozwój produktów i usług w MŚP – konkurs organizowany przez ZIT AW Schemat 1.5.A Wsparcie innowacyjności produktowej i procesowej MSP – konkurs dotyczący zakupu ruchomych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych**
- **Poddziałania 2.1.2 – E-usługi – konkurs organizowany przez ZIT WrOF**

Prowadząca obrady poinformowała, że kryteria były konsultowane z członkami KM, nie zgłoszono uwag.

Pytania/uwagi: brak

VI Głosowanie nad podjęciem uchwały w sprawie zatwierdzenia zmian w Kryteriach wyboru projektów w ramach RPO WD 2014-2020- zakres EFRR

Uchwała przyjęta: 28 głosów za, jedna osoba wstrzymała się od głosu

VII Sprawy różne

Dyrektor Magdalena Bednarska- Wajerowska poinformowała, że w najbliższym czasie odbędą się dwa tryby obiegu dotyczące:

1. zatwierdzenia kryteriów do projektu pozakonkursowego „Catching-up regions – uczelnie w odpowiedzi na wyzwania biznesu”, który ma być realizowany przez Dolnośląską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w ramach poddziałania 1.3.4 Rozwój przedsiębiorczości – organizowany przez ZIT AW (będzie to najprawdopodobniej dodanie tylko jednego kryterium formalnego specyficznego dot. wskaźników, poza tym do oceny zastosowane będą już przyjęte przez KM i obowiązujące ogólne kryteria oceny w trybie pozakonkursowym).

2. zatwierdzenia kryteriów do Działania 8.7. W zakończonym niedawno naborze dotyczącym projektów z zakresu profilaktyki cukrzycy nie udało się wybrać beneficjenta dla subregionu wrocławskiego (wszystkie wnioski w tym subregionie odpadły na etapie oceny), w związku z tym chcemy powtórzyć nabór tylko dla tego obszaru. Kryteria będą w zasadzie takie same jak w zakończonym naborze z uwzględnieniem specyfiki naboru dla 1 subregionu.

Poinformowała także, że o sposobie organizacji kolejnego posiedzenia będziemy informować, mając na uwadze sytuację epidemiczną i możliwości organizacyjne.

Pytania/uwagi:

1. Pani Renata Kwiatek - przedstawiciel ZIT AJ - skierowała pytanie do przedstawicieli Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej obecnych na posiedzeniu – na jakim etapie są prace nad tzw. ustawą wdrożeniową na przyszłą perspektywę finansową.

Odpowiedzi udzielił Pan Piotr Dołęga reprezentujący Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, który wyjaśniał że dotąd odbyły się nieformalne konsultacje z resortami i instytucjami zarządzającymi. W momencie, gdy pojawi się rozporządzenie ogólne, wówczas będzie możliwe uruchomienie oficjalnych konsultacji tego dokumentu.

2. Pan Radosław Gawlik - przedstawiciel organizacji pozarządowej, prezes Stowarzyszenia Ekologicznego Eko-Unia zgłosił trzy postulaty:

- dotyczący Sprawozdania z realizacji RPO – by omawiając zwrócić uwagę nie tylko na podsumowanie finansowych wyników realizacji Programu, ale także jakościowych.
- dotyczący Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, gdzie zasygnalizował konieczność włączenia do niego większej części województwa niż jest to w tej chwili planowane. Podkreślił, że warto włączyć oprócz obszaru wałbrzyskiego także cały region jeleniogórski, a nie tylko obszar zgorzelecki. Zwrócił też uwagę, że tempo pracy nad tym programem powoduje, że dostęp do wiedzy o nim jest dość ograniczony dla potencjalnych zainteresowanych. Byłoby wskazane, aby odroczyć w czasie tworzenie *regionalnych planów sprawiedliwej transformacji*. Tym bardziej, że – jak wskazał – region wałbrzyski jest w stanie samodzielnie przygotować się do tego procesu, natomiast w regionie jeleniogórskim brakuje w tym momencie jednoznacznego lidera tego procesu. Podkreślił, że ważnym czynnikiem powinna być kwestia informacyjna i edukacyjna dla samorządów, by wiedziały na czym konkretnie może polegać pomoc finansowa w przypadku tego Programu. W kontekście planów na kolejną perspektywę finansową i możliwości zgłaszania fiszek projektowych przez samorządy. Pan R. Gawlik zwrócił uwagę, że nie wszystkie samorządy miały świadomość, że istnieje taka możliwość, a także, że nie były w tej kwestii właściwie wyedukowane.
- postulat dotyczący kwestii samodzielnego na poziomie regionalnym zarządzania środkami w ramach EFS. Podkreślił, że Dolny Śląsk od wielu lat samodzielnie zarządza środkami i należy utrzymać tę możliwość i nie przekazywać jej na poziom centralny (krajowy).

Dyr. Bednarska udzieliła odpowiedzi, że Sprawozdanie z realizacji RPO zawiera wszystkie dane, w tym również informację dotyczącą wskaźników – czyli elementów jakościowych Programu. Zostało ono wysłane do wszystkich członków KM 25 sierpnia, co umożliwiło zapoznanie się ze wszelkimi danymi. Dodatkowo przed posiedzeniem została przesłana prezentacja, która jest omawiana na dzisiejszym posiedzeniu. Pani Dyrektor podkreśliła, że materiały są wysłane z wyprzedzeniem ze względu na to, aby na samym posiedzeniu, szanując czas wszystkich obecnych, skupić się na najważniejszych aspektach.

W kwestii informacji dotyczącego Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST) – poprosiła o zabranie głosu pana Pawła Olechnowicza, który uczestniczy w pracach nad tym Programem z ramienia KE. Odniosła się jednak do informacji przekazanej przez Pana Radosława Gawlika i sprostowała, że Województwo Dolnośląskie nigdy nie postulowało o włączenie całego regionu jeleniogórskiego do tego Funduszu. Decyzją Zarządu Województwa Dolnośląskiego zaproponowano objęcie nim także powiatu zgorzeleckiego, zaś stanowisko KE jest takie, by objąć tylko okręg wałbrzyski (zgodnie z NUTS).

Natomiast w kwestii pytania o wstępne propozycje na nową perspektywę – nabór na nie w różnych obszarach został przeprowadzony. Z powodu pandemii termin został kilkakrotnie przedłużony. Wpłynęło dużo fiszek – np.: na termomodernizację zgłoszono ok. 120 propozycji projektów, ponad 20 w zakresie niskoemisyjnego transportu i ponad 40 na projekty dot. punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Tym samym można założyć, że gminy były bardzo poinformowane.

Jeśli chodzi natomiast o Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (FST) to istnieje społeczna grupa robocza dot. tworzenia regionalnego planu transformacji, na której na bieżąco przekazywane są informacje.

Pani Dyrektor zgodziła się również z postulatem, że wdrażanie FST powinno odbywać się na poziomie regionalnym, z czym nie zgadza się strona rządowa, ale zgadza się KE. Zwróciła jednak uwagę, że ten temat nie powinien być tak szeroko poruszany na forum obecnego Komitetu, gdyż nie leży to w jego kompetencjach.

Pan Paweł Olechnowicz – przedstawiciel Komisji Europejskiej – odniósł się do kwestii włączenia Bogatyni (i powiatu zgorzeleckiego) do FST, gdzie potwierdził, że stanowisko KE nie uległo zmianie. Dla KE ważne jest osiągnięcie celu, jakim jest neutralność klimatyczna. Natomiast sposób, w jaki poszczególne państwa to osiągną, jest kwestią krajową. KE nie dąży wprost do zamykania kopalń, tylko osiągnięcia celu klimatycznego. Fundusz Sprawiedliwej Transformacji ma niwelować skutki transformacji w zakresie gospodarki zeroemisyjnej. W związku z tym, aby móc inwestować środki z tego funduszu, musi nastąpić transformacja a jej skutki muszą być widoczne w przewidywanym 10 - letnim okresie. W przypadku Bogatyni eksploatacja będzie trwała przynajmniej 6 najbliższych lat, bo na tyle została zawarta koncesja na wydobycie węgla brunatnego, a istnieje duże prawdopodobieństwo, że zostanie przedłużone na kolejnych 25 lat, nie widać transformacji. Tym bardziej, że w najbliższym czasie będzie otwarty nowy blok, zasilany paliwem z węgla brunatnego. W tej konkretnej sytuacji KE stoi na stanowisku, że nie jest to dekarbonizacja, a raczej „rekarbonizacja”, stąd środki z FST nie będą tu inwestowane. Nie wyklucza to jednak możliwości inwestowania środków z innych funduszy, nad czym ewentualnie należy się zastanowić w tym przypadku.

W kwestii planu transformacji subregionu wałbrzyskiego – nie ma potrzeby tworzenia nowego dokumentu, tym bardziej, że istnieją dokumenty strategiczne, w których zostało określone, czego brakuje w tym regionie. Problem stanowi tu jedynie brak gotowych do realizacji projektów. Ideą wsparcia z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji jest to, aby możliwie szybko można było realizować projekty z niego finansowane, a to z kolei zależy właśnie od stanu gotowości tych projektów do realizacji. Jest to bardzo ważny aspekt tych projektów.

Pan Paweł Olechnowicz - odpowiadając bezpośrednio na pytanie Pana Radosława Gawlika wyjaśnił, że Komisji Europejskiej zależy na tym, aby głos interesariuszy lokalnych był słyszalny, ważne jest by był to proces oddolny. Proces transformacji w przypadku Wałbrzycha był kilkanaście lat temu narzucona odgórnie, stąd takie konsekwencje obecnie oraz konieczność zmiany podejścia. Generalną ideą jest, aby to regiony decydowały samodzielnie. W przypadku wdrażania tego Programu (FST), stanowisko KE jest takie, aby w miarę możliwości jak największa alokacja była wdrażana przez przyszłe regionalne programy operacyjne. Jednak nie bez znaczenia jest też stanowisko rządu w tej sprawie i wdrażanie pewnych części przez programy centralne. Kwestie te będą w ustalane na spotkaniach z udziałem KE i ministerstw.

Panowie - Arkadiusz Czocher oraz Krzysztof Smolnicki zgłosili pytanie dotyczące powołania grup roboczych dotyczących RPO na lata 2021-2027. Wyrazili też zaniepokojenie, że dokumenty na podstawie których będą tworzone nowe regionalne programy operacyjne (w tym m.in. Umowa Partnerstwa) nie są konsultowane w szerszym gronie, m.in. z partnerami społecznymi czy gospodarczymi.

Dyrektor Magdalena Bednarska-Wajerowska wyjaśniła, że odpowiedzialnym za tworzenie grup na poziomie regionalnym jest Departament Gospodarki, który przygotowuje założenia nowego regionalnego programu operacyjnego i jednocześnie będzie powoływał grupy robocze. W tym momencie nie jest jeszcze wiadome, czy grupa będzie jedna, czy też będzie kilka wyspecjalizowanych tematycznie. W momencie, gdy takie grupy będą tworzone, pojawi się informacja. Natomiast w przypadku konsultacji Umowy Partnerstwa, odpowiada za nie Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Załączniki do protokołu:

1. Propozycje zmian w kryteriach wyboru projektów w zakresie EFRR
2. Prezentacja Sprawozdania rocznego z realizacji RPO WD 2014-2020 za rok 2019, w tym informacja o dolnośląskim wkładzie z funduszy UE w walce z COVID-19

Opracowanie protokołu: Sekretariat KM